

Ooperilavastaja, kes ei armasta vaadata ooperit.

ITA SERMAN

See on peaaegu sama ootamatu kui soomlanna küsimus: kas me räägime soome või vene keeles?

Aga just nii küsis Tiina Falck pisut enne, kui ütles oma seisukoha ooperi vaatamise asjus.

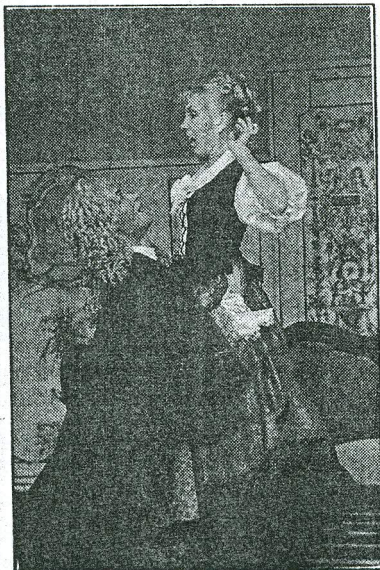
Jutuajamise aluseks sai tõsiasi, et täna õhtul esietendub Estonia Teatri Talveaias Giovanni Paisiello koomiline ooper *Sevilla habemeajaja*. Lavastanud on selle Tiina Falck.

Noor lavastaja on pärit muusikuperest, tema vanemad on Soomes tunnustatud ooperilauljad. Laulja on saanud ka vennast, kes praegu töötab Šveitsis. Nagu säärestel puhkudel ikka, lootsid vanemad lauljakarjääri ka tütrele. Tema aga arvas, et selleks puudub iseloom. Ja otsustas hoopis lavastaja elukutse kasuks. Sellele vaatamata, et esimest korda oli ta laval juba nelja-aastaselt *Sõjas ja rahus*.

Pärast gümnaasiumi lõpetamist hakkaski Tiina Falck lavastaja assistendiks Siibeliuse Akadeemia ooperistuudios. Umbes samast ajast algas töö ka Savonlinna ooperifestivalidel.

Paraku aga ei ole Soomes võimalust õpida muusika-teatri rezhissuuri. Valida võib Saksa-maa, Moskva või Peterburi vahel. Viimase kasuks Tiina Falck otsustas-ki.

Kui ma 1987. aastal siis veel Lenini-gradi jõudsin, ei osanud ma sõnagi vene keelt. Paraku juhtus ka nüüsgune kummaline lugu, et ministereiu-

Rosina – Kai Parmas, Almaviva – Väino Karo.

ja kunstnikuga.

Kooliaeg Peterburis õpetas mind rohkem ehk elu tundma. Aga ka see on rezhissöörile väga vajalik.

Nii või teisiti - möödunud aastal sai Tiina Falck lavastajadiplomi, ja jäigi elama Peterburi.

petest. Professionaalne teater peab töötama normaalselt ja täpselt.

Mis puutub talveaeda, siis Tiina Falcki arvates on see ideaalne koht kammeretendusteks. XVII–XVIII sajandi kammerooperid näiteks võiks seal muudkui aga lavastada. Ja üldse võiks talveaiast kujundada toreda kammerteatri. Pealegi on *Estonial* rikkalik kostüümiladu, mis kammerteatrile pakub tohutuid valikuvõimalusi. Ka seekordseks lavastuseks said vanad kostüümid ja mööbel lihtsalt pisut kohandatud.

Sevilla habemeajaja on Tiina Falcki kolmas ooperilavastus. Etenduse muusikajuht on Andrei Petrenko (ka Peterburist, kes dirigeeris ka Tiina Falcki diplomietendust, Gounod' *Fausti*). Detsembris jõudis aga Tamperele lava-le Mozarti *Figaro pulm*.

Edaspidise suhtes ei osanud Tiina Falck midagi konkreetset öelda. Kindel on vaid see, et Savonlinna ooperifestivalil aitab ta assistendina lavale *Aida*, ja töötab ka teise ooperiga teise lava tarvis.

Seal kantakse Peterburi koori ja orkestri osavõtul ette *Jevgeni Oegini*.

Lavastajal on tööd saada üpris keeruline. Laulja võib näiteks minna, ette laulda ja ennast pakkuda. Lavastaja aga peab muudkui lavastama ja lavastama, kuni keegi teda märkab. Soome uues ooperimajas on juba oma lavastajad, pealegi vaeuleb Soome majanduskriisis, ja neil on seal väga halb: nii nad ise räägivad...

Tallinnas, arvas Tiina Falck, võiks ta edaspidi lavastada küll: kõik sõltub pakumistest. Estonia Teatris pole ta paraku ühtegi lavastust näinud

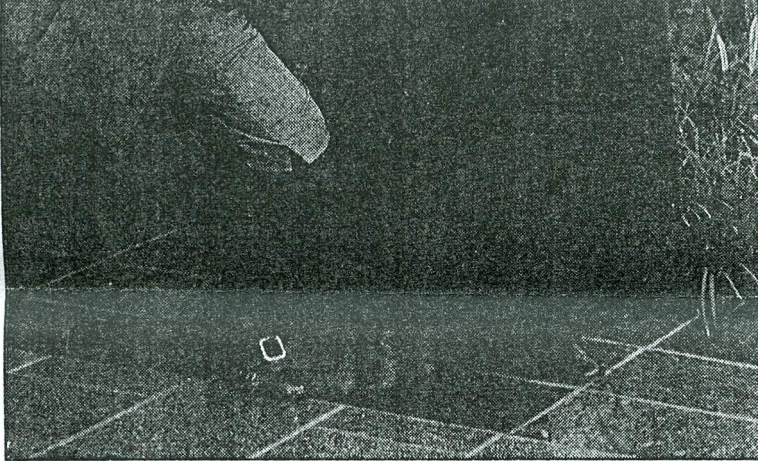

adi jõudsin, osanud ma nagi vene elts. Paraku htus ka nü-gune kum-aline lugu, et inisteeriu-is oli midagi issi aetud, ja ind suunati nservatoori ni asemel opis teat-instituuti. i ma seal siis tusin, ja esi-ese poole aas-

joooksul ei

anud suurt millestki aru. Esi-ese kursuse lõpetasin siiski ära, järgmisel sügisel alustasin kon-rrvatooriumi esimesel kursusel uusikarezhissuuri õpinguid.

Lavastamist õppida on Tiina alcki arvates siiski küllalt keeru-ne. Eelkõige peab olema tõeline tekujutus teatrist ja oma tule-astest tööst. Ja arusaamine, et la-astus sünnib koostöös dirigendi

Harri Rospu fotod

Figaro – Mati Vaikmaa, Almaviva – Väino Karo.

Suveajal on ta aga ikka truuks jäänud Savonlinna muusikapidus-tustele. Seal kohtus ta eelmisel su-vel Mati P a l m i g a , ja seal hak-kaski idanema Tallinnas lavasta-mise mõte. Augustis, kui Estonia Teater Tampere oli, lepiti kõiges lõplikult kokku.

Esialgul oli mul siin päris raske. Ma ei suutnud kuidagi aru saada sellest, et inimesed ei tule õigeks ajaks proovi, ei pea kinni kokkule-

Tallinnas, ar-vas Tiina Falck, võiks ta edaspidi lavastada küll: kõik sõltub pak-kumistest. Estonia Teatris pole ta paraku ühtegi lavastust näinud.

Ma ei armasta ooperit vaadata. Seal on alati kõik teisiti, kui minu arvates peaks ole-ma. Ja siis läheb mul tuju pah-haks...

Aga täna õhtul jõuab talveaias

vaataja ette niisii tema enda la-vastus. Etenduses teevad kaasa põhiliselt teatri koori lauljad, vaid Rosina osas on Anu K a a l . Seda ooperit on huvitav vaadata võrdlu-segi mõttes. Nagu teada, on teatri suure saali mängukavas Rossini *Sevilla habemeajaja*, nüüd siis li-sandub sellele Paisiello variant kammerlavastuses.